

คู่มือการฝึกปฏิบัติงาน

วิชาปฏิบัติงานด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์

ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์

Clerkship in Evidence-based Drug Information Service

(EDIS) for Health Professionals

สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2566

คำนำ

คู่มือการฝึกปฏิบัติงานวิชาปฏิบัติงานด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ฉบับปี 2566 นี้ ปรับปรุงจากคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ (Clerkship in Evidence-based Drug Information Service - EDIS) ที่พัฒนาโดย ผศ.ดร.ภญ. มณีรัตน์ รัตนามัทธนะ สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภายใต้การประยุกต์แนวคิดด้านการตลาดสู่สังคมตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 เพื่อเพิ่มบทบาทและความรับผิดชอบของเภสัชกรในการสื่อสารให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสม (Rational Drug Use)

คู่มือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพโดยมุ่งหวังให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีความตระหนักถึงคุณลักษณะสำคัญของเภสัชกรที่รับผิดชอบต่องานด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรทางการแพทย์

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ อาจมีรูปแบบและวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปบ้างตามบริบทเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้น รายละเอียดการฝึกปฏิบัติและการประเมินที่ระบุในคู่มือฉบับนี้เป็นตัวอย่าง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ ตามความเหมาะสมของหน่วยงานแหล่งฝึก

หากอาจารย์ แพทย์ เภสัชกรประจำแหล่งฝึก หรือนักศึกษามีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการฝึกงาน และคู่มือการฝึกประการใด โปรดส่งข้อเสนอแนะมายังทีมผู้รับผิดชอบวิชาเพื่อจะได้ปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ในปีการศึกษาต่อไป และใคร่ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผศ.ดร.ภญ.มณีรัตน์ รัตนามัทธนะ

รศ.ดร.ภญ.นุศราพร เกษสมบุรณ์

อ.ดร.ภก.ภาณุมาศ ภูมาศ

สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
รายละเอียดรายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	3
ที่มาและความสำคัญของแนวทางการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	4-5
รายละเอียดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	6
- วัตถุประสงค์	6
- รูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	7
- รายละเอียดการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	7-8
- ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS	8
- การจัดทำรายงานโดยนักศึกษา	10
- การประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ	10
- การนิเทศงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ	11
- เอกสารอ้างอิง	11
ภาคผนวก	12
- แบบประเมินผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกและคณาจารย์	13
- แบบประเมินความประพฤติและทัศนคติของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก	14
- แบบบันทึกรายวันของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา (Daily Report)	15
- แบบบันทึกกิจกรรมรายสัปดาห์ของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ (Weekly Report)	16
- ใบรวมจำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	17
- ระเบียบคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ของนักศึกษา พ.ศ. 2557	18
- ประกาศคณะเภสัชศาสตร์ ฉบับที่ 023/2557 เรื่องการแต่งกายระหว่างฝึกปฏิบัติงาน งานวิชาชีพของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	21

**รายละเอียดรายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์
ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ (EDIS)**

รหัสวิชา :	PS 116 652 และ PS 126 652 EDIS1; PS 116 651 และ PS 126 651 EDIS2; PS 116 652 และ PS 126 652 EDIS3 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับ บุคลากรการแพทย์1-3
จำนวนหน่วยกิต :	4(0-16-8) หน่วยกิต
ระยะเวลาฝึก :	รวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 6 สัปดาห์

รายละเอียดรายวิชา :

ฝึกปฏิบัติวิชาชีพในด้านบริการข้อมูลเชิงวิชาการของเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information) สำหรับบุคลากรการแพทย์ การสืบค้น ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลด้านยาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการประเมินคุณค่าของข้อมูล เพื่อจัดเตรียม และนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการของเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information) อย่างถูกต้อง และสอดคล้องต่อนโยบายการส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสมและทันสมัย

คุณสมบัติของนักศึกษา :

1. เป็นนักศึกษาเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 6 สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในแขนงด้านงานบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information Service - EDIS)
2. ผ่านกิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพตามกำหนดการของรายวิชา และได้รับการประเมินจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาว่ามีความพร้อมในการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
3. ไม่ลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นใด ในช่วงวันและเวลาเดียวกันกับที่มีกิจกรรมของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
4. ได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองโดยชอบธรรม และได้จัดทำประกันภัยอุบัติเหตุประเภทใดประเภทหนึ่งตลอดระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ที่มาและความสำคัญของแนวทางการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์

ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (EDIS) สำหรับบุคลากรการแพทย์

การปฏิบัติเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ (Evidence-based medicine) ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการค้นพบยาหรือรูปแบบการรักษาใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้แพทย์จำเป็นต้องมีความรู้ ตลอดจนทักษะที่สำคัญในการค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรม และประเมินคุณค่าของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มากมายเพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนสั่งจ่ายยาใหม่ๆ พบว่าแหล่งข้อมูลที่แพทย์ใช้หาความรู้นั้นมีผลสำคัญต่อการสั่งจ่ายยาของแพทย์ (Watkins et al, 2004) ซึ่งถ้าแพทย์ตัดสินใจสั่งจ่ายยาใหม่ก็อาจทำให้ผู้ป่วยได้รับทางเลือกใหม่ในการรักษาที่ดีขึ้นเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีการผลิต, พัฒนา และศึกษายาใหม่นั้นมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก แต่เรื่องราคาของยาใหม่ซึ่งปกติจะราคาสูงมากก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาในการใช้ยาใหม่ และแม้ยาใหม่จะมีการพัฒนาประสิทธิภาพและลดผลข้างเคียงให้เหนือกว่ายาที่มีอยู่เดิม แต่ในความเป็นจริงพบว่ายังมียาใหม่ที่มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพผู้ป่วยร้ายแรงจนถึงขั้นทำให้เสียชีวิตได้ออกมาสู่ตลาดได้ (U.S. Food and Drug Administration, 2012)

Avorn และคณะได้ริเริ่มทดลองกระบวนการให้ข้อมูลแก่แพทย์ผู้สั่งจ่ายยา (Avorn & Soumerai, 1983) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อ Academic Detailing ทั้งนี้ กระบวนการให้ข้อมูลในลักษณะดังกล่าวเป็นการเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการรักษาที่สนับสนุนโดยหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการแพทย์ นำเสนอให้กับแพทย์ผู้สั่งจ่ายยาแบบตัวต่อตัว (face-to-face) โดยผู้ที่นำเสนอข้อมูลนี้เป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ไม่ใช่ตัวแทนมาจากบริษัทผู้ผลิตหรือจำหน่ายยา แต่มีวัตถุประสงค์หลักในการนำเสนอคือ เป็นการให้ข้อมูลเชิงวิชาการที่ถูกต้อง ทันสมัย และครอบคลุมทั้งด้านบวกและด้านลบเกี่ยวกับกลุ่มผลิตภัณฑ์ยาแต่ละตัวที่ใช้รักษาโรคหรืออาการนั้นๆ เพื่อให้แพทย์ผู้สั่งจ่ายยาที่สมัครใจเข้ารับฟังข้อมูลดังกล่าวได้ตระหนักและ/หรือพิจารณาปรับเปลี่ยนการสั่งจ่ายยาที่สอดคล้องกับหลักฐานทางการแพทย์ที่สนับสนุนการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และมีความคุ้มค่าในเรื่องต้นทุน-ประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ป่วย รวมถึงส่งผลให้เกิดการศึกษาต่อเนื่องแก่แพทย์ผู้สั่งจ่ายยาและบุคลากรอื่นๆ เพื่อนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการบริบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าได้มีการประยุกต์การให้ข้อมูลยาในลักษณะดังกล่าวมาใช้อย่างแพร่หลายในต่างประเทศ (Van Hoof, Harrison, Pappas, & Fischer, 2015) อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการประยุกต์ใช้กระบวนการให้ข้อมูลในรูปแบบดังกล่าวในบริบทที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพ พฤติกรรมการสั่งจ่ายยา และวัฒนธรรมปฏิบัติของแพทย์ในประเทศไทยยังมีจำกัดอย่างมาก ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาหัตถกรรมการให้ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับยาในรูปแบบที่จะสามารถนำไปสู่การเลือกจ่ายยาอย่างสมเหตุผลก่อนการตัดสินใจสั่งจ่ายยาที่สนับสนุนนโยบายการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และเหมาะสมกับบริบทของ

ระบบบริการสุขภาพและความสามารถในการจ่ายของสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรม (Rattanamahattana, 2012)

ในประเทศไทยได้มีการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่แพทย์ใช้สั่งจ่ายยาใหม่โดยการสำรวจในโรงพยาบาลที่สังกัดโรงเรียนแพทย์แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าผู้แทนยามีบทบาทสำคัญเป็นอันดับต้นๆในฐานะแหล่งข้อมูลที่ทำให้แพทย์รู้จักยาใหม่เป็นครั้งแรก ในขณะที่ในมุมมองของแพทย์นั้น เกสัชกรโรงพยาบาลมีบทบาทในด้านนี้น้อยมาก (Layton, Sritanyarat, Chadbunchachai & Wertheimer, 2007) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงแหล่งข้อมูลที่แพทย์เชื่อถือและคาดว่าจะใช้อ้างอิงในการสั่งจ่ายยา ผู้แทนยากลับมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าเภสัชกรโรงพยาบาล ซึ่งสะท้อนได้ว่าเภสัชกรฝ่ายการตลาดในภาคเอกชนควรตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกลยุทธ์ของผู้แทนยาในการนำเสนอข้อมูลแก่บุคลากรทางการแพทย์ให้ครบถ้วนและน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ ยังถือได้ว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาบทบาทเภสัชกรโรงพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกสัชกรที่รับผิดชอบในส่วน Drug Information System (DIS) ให้สามารถเพิ่มบทบาทเชิงรุก (Proactive) ในฐานะหนึ่งในทีมสหสาขาวิชาชีพทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อให้รายละเอียดในด้านข้อมูลเกี่ยวกับยาที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างสมดุล และส่งเสริมนโยบายการใช้ยาให้ถูกต้องเหมาะสมได้ต่อไป

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ (Clerkship in Evidence-based Drug Information Service - EDIS) ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์ในเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ (Evidence-based medicine) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

รายละเอียดการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์

ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ (EDIS)

การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบุคลากรการแพทย์ (Clerkship in Evidence-based Drug Information Service - EDIS) เป็นการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ ที่สอดคล้องต่อนโยบายการส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสม (Rational Drug Use) โดยการประยุกต์แนวคิดด้านการตลาดที่เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการใช้ยา ตลอดจนพฤติกรรมและความต้องการข้อมูลในการตัดสินใจของบุคลากรทางการแพทย์ที่สั่งจ่าย ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มบทบาทและความรับผิดชอบแบบเชิงรุก (proactive role) ของเภสัชกรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมข้อมูลเวชภัณฑ์ และการสื่อสารนำเสนอข้อมูลวิชาการแก่บุคลากรทางการแพทย์ที่ถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องต่อนโยบายการส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

รายวิชาการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษา

1. อธิบายการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการบริหารเภสัชกรรม (pharmacy administration) สำหรับพัฒนาบทบาทเชิงรุกของเภสัชกรเพื่อสนับสนุนการใช้ยาอย่างถูกต้องและเหมาะสม บนพื้นฐานของจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเภสัชกรรมตามเกณฑ์ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
2. แสดงบทบาทและความรับผิดชอบของเภสัชกรในการสื่อสารให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information) แก่บุคลากรทางการแพทย์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสม
3. การใช้ทักษะการสืบค้นบูรณาการข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง การแปลและประมวลผล การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเวชภัณฑ์อย่างเป็นระบบ รวมถึงการประเมินคุณค่าของข้อมูล เพื่อจัดเตรียมและนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรทางการแพทย์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เหมาะสม และทันสมัย
4. การใช้วิธีการสะท้อนคิดวิเคราะห์ เขียน และพูด (reflective critical thinking, writing and dialogue) ต่อการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเภสัชกรรม

5. ปฏิบัติตนให้สมควรในสังคม เคารพต่อกฎ ระเบียบของสังคม และดำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ เภสัชกรรม

รูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

กิจกรรมการฝึกวิชาชีพนี้จะมีรูปแบบที่ผสมผสาน อาทิ การฟังบรรยาย การค้นคว้า การสำรวจและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการใช้ยา ตลอดจนพฤติกรรมและความต้องการข้อมูลในการตัดสินใจของบุคลากรทางการแพทย์ที่ส่งใช้ในโรงพยาบาล การระดมความคิดเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information Service - EDIS) อีกทั้งมีการเรียนรู้และฝึกทักษะการสื่อสารให้ข้อมูลแก่บุคลากรทางการแพทย์ ทั้งนี้ อาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์แหล่งฝึกจะทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในด้านต่างๆ ณะฝึกปฏิบัติงาน ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์/วิพากษ์ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความคิดเชิงบูรณาการ (integrative) โดยมีหลายรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ อาทิ ในรูปแบบการบรรยาย (passive learning) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) การเรียนรู้จากปัญหาและกรณีศึกษา (problem-based learning) การคิดวิเคราะห์ (critical thinking) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (experiential learning) ซึ่งเสริมสร้างทักษะการปฏิสัมพันธ์ทักษะในการสังเกตและการสอบถาม กับบุคลากรต่างๆ ในทุกหน่วยงานทุกระดับชั้นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการเรียนรู้จากการทำโครงการ (project-based learning) ทั้งนี้ อาจารย์แหล่งฝึกสามารถพิจารณาจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมหรืออาจมากกว่าเนื้อหาในคู่มือการฝึกนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

รายละเอียดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

1. การปฐมนิเทศ

เป็นการแนะนำองค์กรในภาพรวม โครงสร้างองค์กร และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานบริการด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Drug Information Service - EDIS) ตลอดจนแนวทางการฝึกปฏิบัติโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก ร่วมกันวางแผนและออกแบบองค์ความรู้กรอบแนวคิด ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน EDIS แก่บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล ตลอดจนการกำหนดตารางกิจกรรมการฝึกปฏิบัติที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละผลัด

2. การสร้างเสริมองค์ความรู้

การสร้างเสริมองค์ความรู้ด้านบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์จากลักษณะ Drug Information Service (DIS) แบบเดิมสู่ EDIS ที่ใช้หลักการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการ (needs) ของกลุ่มเป้าหมาย โดยให้นักศึกษาฟังบรรยายสรุปจากอาจารย์ เภสัชกรแหล่งฝึก วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และ/หรือการสัมภาษณ์แพทย์ที่มีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับผู้แทนยา และ/หรือเภสัชกรที่ปฏิบัติงานด้าน DIS ตลอดจนการศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยมุ่งเน้นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมงานบริการ ให้ข้อมูลเวชภัณฑ์แก่บุคลากรทางการแพทย์

3. การพัฒนาทักษะโดยการฝึกปฏิบัติจริง

เป็นการสร้างเสริมประสบการณ์จริงโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการสำรวจข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกลุ่มงานเภสัชกรรมแบบสหวิชาชีพ รวมทั้งการอภิปราย วิพากษ์ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ EDIS ร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและ/หรือเภสัชกรแหล่งฝึก ทั้งนี้ จะมีการพิจารณาอบหมายงานที่อยู่ในเกณฑ์ความสามารถและระยะเวลาที่นักศึกษาสามารถทำได้ เช่น การสำรวจค้นหาความต้องการของบริการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์ที่ยังขาดอยู่ (unmet needs) ในลักษณะ DIS แบบเดิมที่ปฏิบัติกันอยู่เพื่อนำสู่การพัฒนาแบบ EDIS ที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจศึกษาข้อมูลจากเอกสารการประชุมคณะกรรมการ PTC หรือสอบถามจากบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายส่งเสริมการใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจนปัจจัยอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมงานบริการสำหรับเภสัชกรในการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ติดตามอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและ/หรือเภสัชกรแหล่งฝึก หากเกิดปัญหาหรือมีข้อสงสัยใด ๆ ขณะการฝึกปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องติดต่อแจ้งให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและ/หรือเภสัชกรแหล่งฝึกทราบเพื่อแก้ไขปัญหาโดยทันที

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้าน EDIS

ขั้นตอนการให้ข้อมูลเวชภัณฑ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ด้าน EDIS อย่างมีประสิทธิภาพสามารถสรุปได้เป็น 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกหัวข้อที่จะทำ EDIS

ควรเป็นหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจ เป็นปัญหาในพื้นที่ อาจมีข้อมูลปัญหาด้านความปลอดภัยของการใช้ยา หรือยังไม่มีข้อสรุปในเรื่องผลการใช้ยาที่ชัดเจนในเรื่องนั้นๆ การคัดเลือกหัวข้อที่เหมาะสมควรให้มีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมวิเคราะห์และเสนอด้วยกัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญในด้านการแพทย์ ณ แหล่งฝึกเป็นผู้คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ซึ่งหัวข้อที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

- เป็นหัวข้อที่กำลังเป็นที่สนใจในขณะนั้น มีความไม่ชัดเจน หรือมีการปฏิบัติที่ไม่เหมือนกัน หรือยังมีข้อถกเถียง และยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนในเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ (Evidence-based medicine)
- เป็นหัวข้อที่ตรงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และแพทย์ผู้สั่งใช้ยาน่าจะให้ความสนใจ หากหัวข้อยังไม่ตรงกัน ควรมีการหาข้อสรุปที่ทำให้เกิดความพอใจ และยอมรับได้ของทุกฝ่าย

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมข้อมูลและสื่อที่ใช้

เมื่อได้ประเด็นหัวข้อที่จะทำ EDIS แล้วต้องทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุป เพื่อจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอในลักษณะของ Drug Profile and Drug

Comparison ด้วยสื่อที่อ่านเข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างสะดวก โดยรูปแบบของสื่อที่มีคุณภาพควรมีลักษณะ ดังนี้

- มีรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของแพทย์ หรือเป็นแบบสรุปที่การเน้นประเด็นที่สำคัญๆ
- เอกสารที่มีการสรุปเนื้อหาควรมีการจัดทำเอกสารที่มีข้อมูลโดยละเอียดและมีการระบุแหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้สามารถไปสืบค้นอ้างอิง Original article ได้โดยง่าย
- สื่อที่จัดทำมา ควรมีความชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เช่น อาจเป็นแผนภูมิ (flow chart/Infographic) ตารางเปรียบเทียบผลการใช้ของยา ตลอดจนการเปรียบเทียบประเมินความคุ้มค่าทางเภสัชเศรษฐศาสตร์ (Pharmacoeconomics) เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมตัวของผู้ให้ข้อมูล EDIS

ผู้ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลกับแพทย์จะต้องได้รับการฝึกอบรมความรู้ในเรื่องที่จะนำเสนอ และมีการเตรียมตั้งแต่หัวข้อ ขั้นตอนการนำเสนอ การสรุปประเด็น เพื่อให้พร้อมในการดำเนินการ และควรเป็นผู้ที่มีส่วนในการจัดเตรียมข้อมูลด้วย เพื่อสามารถเข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ผู้ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

- มีการฝึกซ้อมทักษะในการสื่อสาร และพัฒนาคุณสมบัติการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อสามารถนำเสนอหัวข้อที่เตรียมมาได้อย่างชัดเจน และเกิดความพึงพอใจจากแพทย์ผู้รับฟังข้อมูล
- มีความรู้ที่ครอบคลุม เข้าใจเนื้อหาที่เตรียมมาอย่างดี สามารถอธิบายและตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น
- เป็นผู้มีความขยัน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะความสามารถของผู้ให้ข้อมูลจะเป็นสิ่งช่วยสร้างความน่าเชื่อถือจากแพทย์ได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การขอความร่วมมือจากแพทย์ในการเข้าร่วมใน EDIS

ต้องมีการดำเนินการติดต่อโดยตรงเพื่อนัดหมายแพทย์ก่อนที่จะให้ข้อมูลเวชภัณฑ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ โดยสิ่งที่จะช่วยให้แพทย์ตัดสินใจเข้าร่วมได้มากขึ้น คือ

- หัวข้อมีความน่าสนใจตรงกับความต้องการของแพทย์ หรือได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นที่ยอมรับของแพทย์
- การติดต่อและประชาสัมพันธ์กิจกรรม EDIS แก่กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงการบอกวัตถุประสงค์การเข้าพบ หน่วยงานองค์กรที่สังกัด ตลอดจนระบุชื่อและเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อกลับได้
- มีการอำนวยความสะดวกให้กับแพทย์ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม EDIS อาทิ วัน เวลา และสถานที่ ตามความเหมาะสมที่ทั้งแพทย์และผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าสมควร

ขั้นตอนที่ 5 การเข้าพบแพทย์เพื่อให้ข้อมูล EDIS

- ลักษณะของการเตรียมตัวที่ดี และประสบผลสำเร็จ จะประกอบด้วย
- ผู้ให้ข้อมูลต้องแสดงว่ามีความสามารถในการสื่อสาร มีการสร้างความไว้วางใจและน่าเชื่อถือให้กับแพทย์ เนื่องจากได้ค้นคว้าความรู้ในเรื่องที่นำเสนอมาเป็นอย่างดี

- เอกสาร หรือ สื่อที่ใช้ มีรูปแบบและเนื้อหาที่น่าเชื่อถือและสามารถใช้งานได้จริง
- วิธีการให้ข้อมูลตรงกับความต้องการของแพทย์ เช่น บางคนอาจชอบการให้ข้อมูลตัวต่อตัว ในขณะที่บางคนชอบการอภิปรายเป็นกลุ่ม
- เลือกเวลาและสถานที่ที่อำนวยความสะดวกให้กับแพทย์ รวมถึงระยะเวลาในการเข้าเยี่ยม แต่ครั้งก็ไม่ควรใช้เวลามากเกินไป

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล EDIS

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการ EDIS โดยการประเมินอาจจะมียุติที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ หรือหัวข้อที่นำเสนอ เช่น การประเมินความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถาม การประเมินจากการสั่งใช้ยาของแพทย์ผ่านข้อมูลใบสั่งยา เป็นต้น ทั้งนี้ ควรมีการวางแผนการเก็บข้อมูลที่เป็นไปได้ก่อนการวางแผนประเมินผลร่วมกับอาจารย์แหล่งฝึกด้วย

การจัดทำรายงานโดยนักศึกษา

จากกิจกรรมการฝึกปฏิบัติทั้งหมด นักศึกษาต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้า (Work-in-Progress Report) **ทุกสัปดาห์** (Weekly report) โดยสรุปการบรรยาย ผลจากการฝึกปฏิบัติ สังเกต สอบถาม การวิเคราะห์เกี่ยวกับงานเป็นภาพรวมทั้งบูรณาการตามหัวข้อที่กำหนดให้ในรายละเอียดการประเมินผล และ/หรือ ตามที่อาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกได้มอบหมาย รายละเอียดกำหนดการส่งรายงานแต่ละชิ้น รายงานรวมเล่ม และแนวทางการประเมินผลปรากฏในหัวข้อต่อไป

การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา

วิธีการวัดและประเมินผล จะเป็นไปตามข้อสรุปร่วมกันระหว่างอาจารย์แหล่งฝึกและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ตัวอย่างเช่น

การนำเสนอโครงการ(อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและอาจารย์แหล่งฝึก)	ร้อยละ 30
รายงานโครงการ(อาจารย์แหล่งฝึก)	ร้อยละ 30
สื่อ สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และ/หรือ ประชาชน(อาจารย์แหล่งฝึก)	ร้อยละ 20
ความประพฤติ ทัศนคติ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักศึกษา(อาจารย์แหล่งฝึก)	ร้อยละ 20

ตัวอย่างแบบประเมินผลอยู่ในภาคผนวก ได้แก่ แบบประเมินผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกและคณาจารย์ แบบประเมินความประพฤติและทัศนคติของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก แบบบันทึกรายวันของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา (Daily Report) แบบบันทึกกิจกรรมรายสัปดาห์ของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ (Weekly Report) แบบบันทึกรวมจำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการนำส่งเอกสารสำคัญ จึงใคร่ขอความกรุณาให้อาจารย์แหล่งฝึกส่งแบบประเมินข้างต้นถึงคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียน/EMS หรือโดยการ scan เอกสารนั้น ๆ ส่งทาง email ถึง เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานการฝึกงาน กองบริหารงานคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามชื่อที่ปรากฏในเอกสารที่ได้รับแจ้งจากคณะฯ

การนิเทศงานฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

การนิเทศงานดำเนินการในหลายรูปแบบตามความเหมาะสม ทั้งการเยี่ยมนิเทศ ณ แหล่งฝึก การนิเทศทางโทรศัพท์ รวมทั้งการใช้สื่อออนไลน์อื่นๆ โดยวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ได้แก่ การประสานงานกับอาจารย์ประจำแหล่งฝึกให้การฝึกปฏิบัติเป็นไปอย่างเรียบร้อย การติดตามความก้าวหน้าในการฝึกงานของนักศึกษา การรับฟังปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาในการฝึก ตลอดจน การร่วมอภิปรายเสนอความคิดเห็นในการพัฒนากิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานด้าน EDIS ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- Avorn J., Soumerai SB. (1983) Improving drug-therapy decisions through educational outreach. A randomized controlled trial of academically based "detailing". NEJM; Jun 16;308(24):1457-63.
- Layton-Rattanamahattana, M., Sritanyarat, W., Chadbunchachai, S., & Wertheimer, AI. (2007). Sources of Information for New Drugs among Physicians in Thailand. Pharmacy World & Science, 29(6), 619-627.
- McCarthy M. (2016). Doctors who take company cash are more likely to prescribe brand name drugs, analysis finds. BMJ;352:i1645.
- Rattanamahattana M. (2012). Report: Rational Prescribing Catalyst - RPC: Innovative Drug Information Service for Promoting Rational Use of Medicine. Health Insurance System Research Office. Ministry of Public Health of Thailand.
- Van Hoof, T. J., Harrison, L. G., Miller, N. E., Pappas, M. S., & Fischer, M. A. (2015). Characteristics of Academic Detailing: Results of a Literature Review. American Health & Drug Benefits, 8(8), 414-422.
- Watkins R and Kimberly J. (2004). What Residents Don't Know about Physician-Pharmaceutical Industry Interactions Acad Med.;79(5):432-7.

ภาคผนวก

แบบประเมินผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกและคณาจารย์

ติครูบ
ขนาด 1 นิ้ว

ชื่อ-สกุลนักศึกษา.....

แหล่งฝึกปฏิบัติงาน.....ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ข้อที่	หัวข้อการประเมิน	คะแนนที่ให้ (1-5)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน x น้ำหนัก 5
รายงานประเมินโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก				
1	หลักการเหตุผล			
2	วัตถุประสงค์			
3	วิธีการศึกษา			
4	ผลการศึกษา			
5	สรุป			
6	อภิปราย			
7	ข้อเสนอแนะ			
ผลรวม			30	
การนำเสนอโครงการประเมินโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกและคณาจารย์				
1	ความครบถ้วนของเนื้อหา			
2	ความเหมาะสมของสื่อ น่าสนใจ อ่านง่าย ชัดเจน			
3	การใช้เวลานำเสนอได้อย่างเหมาะสม			
4	ความสามารถในการสื่อสารกับผู้ฟัง			
5	ความสามารถในการตอบคำถาม อภิปราย			
ผลรวม			30	
การจัดทำสื่อประเมินโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก				
1	ความครบถ้วนของเนื้อหา			
2	ความเหมาะสมของสื่อ อ่านง่าย ชัดเจน			
3	ความน่าสนใจของสื่อ			
ผลรวม			20	

หมายเหตุ 1. แนวทางการประเมินดังนี้ 1=ใช้ไม่ได้ 2=ต้องปรับปรุง 3=พอใช้ 4=ดี 5=ดีมาก

2. การประเมินผลสามารถให้คะแนนรวมในช่องรวมโดยไม่ต้องจำแนกรายละเอียดได้ โดยใส่เครื่องหมาย } กำกับไว้

3. หากมีอาจารย์แหล่งฝึกหลายท่านเป็นผู้ประเมิน สามารถนำคะแนนของอาจารย์แต่ละท่านมาหาค่าเฉลี่ยได้

ลงชื่อ.....
(.....)

อาจารย์ผู้ประเมิน

แบบประเมินความประพฤติและทัศนคติของนักศึกษาโดยอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก

ติครูบ
ขนาด 1 นิ้ว

ชื่อ-สกุลนักศึกษา.....

แหล่งฝึกปฏิบัติงาน.....ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ข้อที่	หัวข้อการประเมิน	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	พอใช้ (2)	ควร ปรับปรุง (1)
1	การตรงต่อเวลา และความมีวินัย (มาก่อนเวลาที่สามารเตรียมตัวพร้อมที่จะฝึก)					
2	การแต่งกายเหมาะสม แสดงถึงความเป็นวิชาชีพเภสัชกรรม					
3	การมีพฤติกรรมในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อย่างมีสัมมาคารวะ และเหมาะสมกับกาลเทศะ					
4	ความมีน้ำใจ ไม่เพิกเฉยต่อการช่วยเหลือผู้อื่นตามสมควร					
5	ความเหมาะสมของบุคลิกภาพ (น่าเชื่อถือ มีสุขอนามัยที่ดี มีการวางตัวที่เหมาะสมกับการเป็นบุคลากรสาธารณสุข)					
6	การเตรียมความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนมาปฏิบัติงาน					
7	ความตั้งใจ กระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อการฝึก					
8	ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
9	การปรับตัวเข้ากับแหล่งฝึก					
10	การปรับปรุงตนเองต่อข้อเสนอแนะ (ยอมรับฟัง ทบทวนตนเอง และปรับปรุงตนเองตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ)					
11	การมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (เช่น ซื่อสัตย์ ไม่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเปิดเผยความลับของผู้อื่น)					
12	การก้าวหน้าในการเรียนรู้					
ผลรวม (คิดเป็น 20%)						

หมายเหตุ 1. การประเมินผลสามารถให้คะแนนรวมในช่องรวมโดยไม่ต้องจำแนกรายละเอียดได้ โดยใส่เครื่องหมาย } กำกับไว้

2. หากมีอาจารย์แหล่งฝึกหลายท่านเป็นผู้ประเมิน สามารถนำคะแนนของอาจารย์แต่ละท่านมาหาค่าเฉลี่ยได้

ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

อาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกผู้ประเมิน

แบบบันทึกรายวันของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา (Daily Report)

ชื่อ-สกุล.....รหัส.....

สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....ช่วงเวลาฝึกปฏิบัติงาน.....

วันที่	เวลาการฝึกปฏิบัติ		กิจกรรมที่ฝึกปฏิบัติงาน	เกณฑ์การผู้ควบคุม การฝึกปฏิบัติงาน
	เวลาไป	เวลากลับ		

แบบบันทึกกิจกรรมรายสัปดาห์ของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ (Weekly Report)

สัปดาห์ที่:	วันที่เริ่มฝึก:	วันที่เสร็จสิ้นการฝึก:
1.1 กิจกรรม:		
ผลงาน:		
1.2 กิจกรรม:		
ผลงาน:		
1.3 กิจกรรม:		
ผลงาน:		

ใบรวมจำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

นักศึกษา.....รหัส.....
ผลัดที่.....ช่วงเวลาฝึกงาน.....
สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....

สถิติการลา (วัน)				
ลาป่วย	ลากิจ	มาสาย	ขาด	หมายเหตุ

รวมจำนวนที่ฝึก วัน คิดเป็น ชั่วโมง

ลงชื่อ.....
(.....)
เกสซ์กรผู้ประสานงานการฝึกหรือเกสซ์กรผู้ดูแล

เนื่องจากจำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงานโดยรวมของหลักสูตร 6 ปี มีข้อกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 2,000 ชั่วโมง และในช่วงการฝึกงานมีวันหยุดประจำปีหลายวัน โดยเฉพาะในผลัดที่ 1 การขาดงานมีผลทำให้จำนวนชั่วโมงไม่ครบตามข้อกำหนดได้ จึงขอความกรุณาทางแหล่งฝึกที่มีการทำงานในวันเสาร์ให้ความอนุเคราะห์ในการฝึกปฏิบัติงานชดเชยในวันดังกล่าวได้ด้วย

ระเบียบคณะกรรมการเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา พ.ศ.....๒๕๕๖.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะเภสัชศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่...๔/๒๕๕๖เมื่อวันที่...๒๕...มีนาคม...๒๕๕๖... จึงให้วางระเบียบว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบคณะกรรมการเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา พ.ศ. ...๒๕๕๖

ข้อ ๒. ให้ยกเลิก ระเบียบคณะกรรมการเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา พ.ศ.๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบใหม่นี้แทน

ข้อ ๓. ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ตั้งแต่ภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“การฝึกงาน” หมายถึง การฝึกปฏิบัติงาน หรือการฝึกอบรมทางวิชาชีพของรายวิชาที่ระบุไว้ในข้อ ๓ ตามหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“แหล่งฝึก” หมายถึง สถานที่ที่กำหนดให้เป็นที่ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยมีเภสัชกร หรือ อาจารย์ หรือ อาจารย์พิเศษเป็นผู้สอนและควบคุมการฝึกงานและอยู่ปฏิบัติงานประจำ

“อาจารย์ประจำแหล่งฝึก” หมายถึง เภสัชกร หรือ อาจารย์ หรือ อาจารย์พิเศษ ซึ่งอยู่ปฏิบัติงานประจำ ณ แหล่งฝึก และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนและควบคุมการฝึกงานนักศึกษา

“คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ” หมายถึง คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะกรรมการสอบสวนวินัยประจำคณะ” หมายถึง คณะกรรมการสอบสวนวินัยประจำคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ ๕. นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกงานที่จัดขึ้น ได้แก่

๕.๑ กิจกรรมก่อนการฝึกงาน เช่น การปฐมนิเทศและกิจกรรมอื่นๆ ที่คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชากำหนด

๕.๒ กิจกรรมระหว่างการฝึกงาน เช่น การปฏิบัติกิจกรรมตามคู่มือการฝึกงาน หรือ ตามคำแนะนำของอาจารย์ประจำแหล่งฝึก

5.3 กิจกรรมหลังการฝึกงาน เช่น การนำเสนอผลงาน การเข้ารับฟังการนำเสนอผลงานการประเมินผลการฝึกงาน และ กิจกรรมอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ หรือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชากำหนด

ข้อ 6. ไม่อนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนวิชาอื่นใดที่มีการจัดการเรียนการสอนในช่วงวันและเวลาที่มีกิจกรรมของการฝึกงานเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประจำคณะเภสัชศาสตร์ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ

ข้อ 7. กรณีนักศึกษาขาดการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกงาน

7.1 นักศึกษาที่ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมก่อนฝึกงาน ตามข้อ 5.1 โดยไม่มีเหตุผลอันควร จะไม่ได้รับอนุญาตให้ออกฝึกงาน ทั้งนี้ ให้อยู่ในการพิจารณาร่วมระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และประธานคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ

7.2 นักศึกษาที่จำเป็นต้องขาดการเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างการฝึกงาน (ตามข้อ 5.2) ต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และอาจารย์ประจำแหล่งฝึก และได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา จึงจะไม่ถือว่าเป็นการขาดเรียน

นักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุอันควรอาจจะได้รับโทษตามกรณีแห่งความผิด ทั้งนี้ ให้อยู่ในการพิจารณาร่วมระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ

7.3 นักศึกษาที่ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมหลังการฝึกงาน ได้แก่การนำเสนอผลการฝึกงานการเข้ารับฟังการนำเสนอผลงาน และการประเมินผลการฝึกงาน เทียบเท่ากับการขาดสอบ ให้ปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยการสอบประจำภาคของนักศึกษา พ.ศ. 2547

ข้อ 8. การประเมินผลการฝึกงาน ประกอบด้วย การนำเสนอผลงาน การทำรายงานผลการฝึกงาน การประเมินทักษะและพฤติกรรมระหว่างฝึกงานโดยอาจารย์ประจำแหล่งฝึก และกิจกรรมอื่นๆตามที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และ/หรือคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพกำหนด

ข้อ 9. ในระหว่างการฝึกงาน นักศึกษาต้องปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ.2551 และต้องปฏิบัติตามดังนี้

9.1 นักศึกษาจะต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสม อันได้แก่

9.1.1 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

9.1.2 ให้ความเคารพและปฏิบัติตามระเบียบของแหล่งฝึกอย่างเคร่งครัด

9.1.3 ตรงต่อเวลา และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

9.1.4 มีสัมมาคารวะ มารยาทอ่อนน้อม พุดจาสุภาพเรียบร้อย และรู้จักกาลเทศะ

9.1.5 นักศึกษาต้องมีความตั้งใจและความรับผิดชอบที่จะฝึกปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำแหล่งฝึกอย่างเต็มที่

9.2 ห้ามนักศึกษากระทำการดังต่อไปนี้ ในระหว่างฝึกปฏิบัติงาน

9.2.1 มีส่วนก่อการทะเลาะวิวาทกับอาจารย์ประจำแหล่งฝึก เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งฝึก เพื่อนนักศึกษา ผู้ป่วยหรือประชาชนทั่วไป

9.2.2 กระทำการทุจริต ในทรัพย์สินส่วนบุคคลหรือส่วนรวม

9.2.3 เล่นการพนัน ดื่มสุรา หรือเสพสิ่งเสพติดที่ห้ามตามกฎหมาย

9.2.4 ใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติงาน

9.2.5 เผยแพร่ข้อมูลและ/หรือแสดงความคิดเห็นส่วนตัวที่พาดพิงถึง
แหล่งฝึก อาจารย์ประจำแหล่งฝึกในทุกกรณี ยกเว้นได้รับอนุญาตจาก
อาจารย์ประจำแหล่งฝึก

ข้อ 10. นักศึกษาที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีเจตนาหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้
จะได้รับโทษตามควรแก่กรณีแห่งความผิด ดังนี้

10.1 ภาคทัณฑ์

10.2 ไม่ให้เข้าฝึกปฏิบัติงาน

10.3 ปรับลดคะแนนลงในรายวิชาฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในส่วนของคะแนนความประพฤติ
ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเห็นสมควร

10.4 ปรับตกในรายวิชาที่นักศึกษากระทำความผิด

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และความเห็นชอบของคณะกรรมการ
ฝึกปฏิบัติงานและพัฒนางานวิชาชีพ และคณะกรรมการประจำคณะ และหากเป็นกรณีที่มีโทษทางวินัยให้
คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานและพัฒนางานวิชาชีพส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยประจำคณะพิจารณา
โทษทางวินัยต่อไป

ข้อ 11 ให้คณบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และหากมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้
ให้คณบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยของคณบดีถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ .....8 พฤษภาคม... พ.ศ. 2557

(รองศาสตราจารย์ ดร.วงศ์วิวัฒน์ ทัศนียกุล)

คณบดีคณะเภสัชศาสตร์

ประกาศคณะกรรมการ (ฉบับที่ 023 /2557)
เรื่อง การแต่งกายระหว่างฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การแต่งกายของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปอย่างมีระเบียบ และเพื่อให้เหมาะสมกับการออกฝึกปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2541 และข้อ 9 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยเครื่องแบบและเครื่องแต่งกายนักศึกษา พ.ศ. 2547 โดยความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ .....4/2557.....เมื่อวันที่.....25...มีนาคม...2557.... จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการ เรื่อง การแต่งกายระหว่างฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2557”

ข้อ 2. ประกาศนี้ให้บังคับกับนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ที่จะออกฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ตั้งแต่ ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ตั้งแต่ภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

“ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ” หมายถึง การฝึกปฏิบัติงาน หรือการฝึกอบรมทางวิชาชีพของรายวิชาที่ระบุไว้ในข้อ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อ 5. การแต่งกายที่อยู่นอกเหนือจากประกาศนี้ ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยเครื่องแบบ และเครื่องแต่งกายนักศึกษา พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2547 โดยเคร่งครัด

ข้อ 6. เครื่องแบบสำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

6.1.1 นักศึกษาชาย

กางเกง

กางเกงขายาว ทรงสุภาพ สีดำ หรือกรมท่า

รองเท้า

รองเท้า หุ้มส้นสีดำ ห้ามใส่รองเท้าผ้าใบ

ทรงผม

ห้ามไว้ผมยาว และทำสีผมที่ไม่สุภาพ ยกเว้น ตามข้อปฏิบัติทางศาสนา

เข็มขัด

สายเข็มขัดทำด้วยหนังสีดำ สายเข็มขัดและหัวเข็มขัดมีขนาดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.1.2 นักศึกษาผู้หญิง

กระโปรง

กระโปรง สีกรมท่า หรือสีดำ ไม่มีลวดลาย คลุมหัวเข่า

กางเกง (ให้ใส่เฉพาะเมื่อได้รับอนุญาตจากแหล่งฝึก และ/ หรืออาจารย์ประจำวิชา เท่านั้น)

กางเกงขายาว ทรงสุภาพ สีดำ หรือกรมท่า

รองเท้า

รองเท้า หุ้มส้นสีดำ ห้ามใส่รองเท้าผ้าใบ

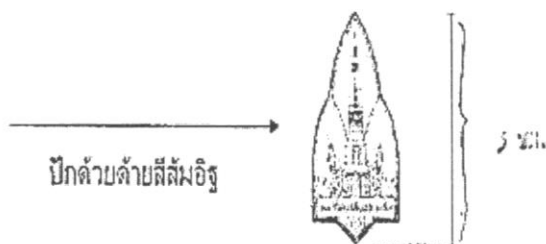
ทรงผม

ห้ามทำสีผมที่ไม่สุภาพ ถ้าผมยาวให้รวบผม ขณะฝึกปฏิบัติงาน

6.1.3 เสื้อกาวน์สั้น

ก. ด้านหน้า

มีกระเปาะปกหน้าอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ และบริเวณต่ำกว่าระดับเอวซ้ายและขวา ข้างละ 1 ใบ ไม่มีฝาปิดกระเปาะ มีกระดุมสีขาว 5 เม็ด ตรายล์ลักษณะ ปักสีอิฐ (สีส้ม) ขนาด 3 ซม. บนกระเปาะหน้าอก ด้านซ้าย ปักชื่อ ชื่อสกุล ขนาด ¼ นิ้ว บนหน้าอกด้านขวามือด้วยไหมสีเขียว ให้ใช้ตัวอักษรย่อ “นศ.ภ.” นำหน้าชื่อ

ข้อ 7. นักศึกษาที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ หรือมีเจตนาหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ ต้องได้รับโทษตามควรแก่กรณีแห่งความผิด ดังนี้

7.1 วากกล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร

7.2 ภาคทัณฑ์

7.3 ไม่ให้เข้าฝึกปฏิบัติงาน

7.4 งดออกเกรดรายวิชาที่นักศึกษากระทำความผิด

7.5 งดออกหนังสือรับรองของคณะฯ และมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษา

ข้อ 8. ในกรณีที่มีการดำเนินการใดๆที่มีได้กำหนดไว้ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขออนุมัติ การใช้ข้อบังคับนี้เป็นกรณีพิเศษ ให้คณบดีมีอำนาจตีความวินิจฉัย สั่งการ หรือชี้ขาด และถือว่าคำวินิจฉัยสั่งการ นั้นเป็นที่สิ้นสุด

ข้อ 9. ให้คณบดีรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่งหรือประกาศเกี่ยวกับระเบียบ และเครื่องแต่งกายของนักศึกษา ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่..... 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

(รองศาสตราจารย์ ดร.วงค์วิวัฒน์ ทัศนียกุล)

คณบดีคณะเภสัชศาสตร์